

גיליון מס' 491 פרשת נח
תשפ"ב שנה אחת עשרה

לע"נ מרת שרה פעשא ע"ה מילר
בת הרב רפאל זבולון ז"ל חרל"פ
נפטרה בש"ק ז"ך תשנ"ב תנצב"ה
הונצח ע"י ארגון 'ורפא ירפא'
שע"י בני המשפחה

דברי שי"ח

ממרן רשכבה"ג שר התורה הגר"ה קניבסקי זצוק"ל

מקור שי"ח

"זמן תפילה"

רבינו זללה"ה היה מזדרזו תמיד לבוא לבית הכנסת בתחילת זמן התפילה ממש, וכמעט ולא ראוהו מאחר כלל, וכמו שכתב בספר ארחות ישראל (שהוא ספר תולדותיו, וכולו ממיצוי מידותיו) ערך תפילה, שאמרו בברכות (מ"ג ב') ת"ח אל יכנס באחרונה דקרו ליה פושע ועצל, ולעת"ל יקראוהו כולם בשם הפושע והעצל ואוי לה לאותה בושה וכלימה וכו' עיי"ש, וזמן תפילת שחרית כותיקין בבית הכנסת כיום הוא 25 דק' לפני הנץ [שבלוח לא"י של ר' מיכל, עם ההתאמות הנדרשות להתאמה לאופק ב"ב] ומטבת תשל"ג הוסיף רבינו והקדים עוד י' רגעים קודם התחלת התפילה כדי לקיים תקנת אביו הגדול בעל הקה"י זצ"ל לקרות מתוך הקלף י' פרקים בכל יום.

אכן בשבת היה שונה מנהג רבינו זצ"ל, ותמיד היה מגיע כשהש"ץ אחז באמצע פסוקי דזמרה של שבת, אף שהי' חוזר מוקדם מאד מהטבילה במקווה, ויהי לפלא. ובאמת לא ידוע לי אם שאלו את רבינו ז"ל על מנהגו זה, אבל נאמרו בזה שתי סברות, האחד הוא דברי הרמ"א (סי' רפ"א ס"א) שנוהגים שבשבת מאחרין יותר לבא לבהכ"נ מבחול, משום דבתמיד של ימות החול נאמר בבקר ואצל שבת נאמר וביום השבת דמשמע איחור, וכתב המ"ב (סק"א) דמ"מ גם בשבת מצוה למהר לקרוא ק"ש כותיקין, ולאדם מהשורה א"א לקיים שניהם שהרי אם מתפלל כותיקין חייב להקדים בשבת שמוסיפים עוד מזמורים, וכ"כ בס' אלא ד' אמות (פלא"ס ד"ד) בשם רבינו זצ"ל דהמתפלל ותיקין אין יכול לאחר, אכן רבינו הכ"מ שהיה מקדים ביום חול להגיע כ-35 דק' לפני הנץ, היה שפיר יכול לקיים שניהם ולהתעכב קמעה ולבוא אחר שיעור זמן זה, ועדיין לבוא בהשכמה ראויה.

והסברא השניה ששמעתי בזה מהגר"י ברמן שליט"א, שלא הוה ניחא לרבינו להתעטף בטלית קודם זמן משיכיר בלא ברכה, אחר שהוא פלוגתא הרא"ש והרמב"ם אם מברכים בלילה כמש"כ בשו"ע סי' י"ח ס"ב [ועי' בזה בדעת נוטה ציצית סי' תרט"ז, וע"ע שם הערה 718 מה שהביא מס' מעורר ישנים], ולא רצה רבינו לילך לבית הכנסת בלא טלית כיון שהזוהר (ח"ג דף רס"ה א') מזהיר ע"ז שמעיד עדות שקר בגופו וכמש"כ הרמ"א (סי' כ"ה ס"ב) שיש להתעטף אף בט"ג מקודם, וכן נהג מרן החזו"א זללה"ה כמש"כ רבינו בהנהגותיו, לכן המתין בביתו עד שיגיע זמן ציצית (שהוא 45 דקות קודם הנץ לדעת רבינו, וכמבואר בד"נ סי' תרמ"ח וסי' תרמ"ט) ואז נתעטף ויצא.

מדור זה מוקדש לע"נ הרבנית ברכה רבקה ב"ר שלמה אריה רוזנברג הכ"מ

ספרים אלו ועוד ספרים שיצאו לאור
על רבינו זצוק"ל (להדבק, החובות, אלא,
שגדל בתורה, שבענו מטוביך, ומתוק
האור)

ניתן להזמין דרך הפצת הספרים שע"י
מערכת "קובץ גליונות"
במס': 053-3145900
משלוח חינם בכפוף למוקדי ההפצה
ברחבי הארץ

הספר החדש "שי"ח שידוך" ובו הרחבה לפרקי הנהגה הנכונה כיצד לחפש שידוך, הזמן הנכון, דיני השדכן, מה לבדוק בחתן ומה יש לחפש בכלה, עניני יחוס, אודות 'דור ישרים', ההתחייבות כספיות - עד כמה, מעוכבי שידוך, עניני שמות החתן והלכה.

והחשוב ביותר: מאות תשובות חדשות ממרן רבינו הגר"ה קניבסקי שלא נדפסו מעולם, בעניני שידוכין.

מחיר הספר: 40 ₪

הופיע ויצא לאור הספר "חיי תורה" שביבי דרך, עובדות ומעשה רב, מחייו של מרן רשכבה"ג הגר"ה קניבסקי זצוק"ל מסודרים לפי סדר פרשיות התורה מלווה במאות תמונות נדירות וחדשות.

מחיר הספר: 60 ₪

ליצירת קשר: ✉ ig0533145900@gmail.com

☪ רבי יהודה הנשיא 52 בני ברק

☎ 053-3145900 ☎ 077-2092005

ניתן לתרום גם במכשירי "קהילות" ו"נדרים פלוס" בבתי הכנסת, יש ללחוץ על לחצן 'קופות נוספות' ובחיפוש 'דברי שי"ח', או בטלפון:

נדרים פלוס 03-7630585 - שלוחה- 1586

קהילות 073-2757000 - שלוחה- 4310

להצטרפות לרשימת מקבלי הגליון במייל ניתן לשלוח בקשה לכתובת: divreysiach+subscribe@googlegroups.com
ניתן לתרום ולהקדיש ע"ג הגליון לע"נ, לרפואה ולהצלחה וכד', נשמח לקבל עובדות, הנהגות, ושו"ת מרבינו.

שָׁנִים קְדֻמוֹנִיּוֹת עַל גְּדוּלֵי הַדּוֹרוֹת

עובדות חדשות ונדירות מפי רבינו מרן זצוק"ל!

מדור שָׁנִים קְדֻמוֹנִיּוֹת - לשבועות הבאים בעזה"י

פרשת לך לך - הגאון רבי דוב בעריש ווידענפלד גאב"ד טשעבין (י"ח חשון)

פרשת וירא - הגאון רבי ראובן כץ ראב"ד פתח תקוה ובעל דגל ראובן (י"ז חשון)

פרשת חיי שרה - הגאון רבי נתן צבי ב"ר מרדכי שולמן (י"ח חשון)

נשמח לקבל מקוראינו הנאמנים מסמכים, תמונות, עובדות ומעשיות הקשורים להנ"ל

הגאון האדיר רבי אברהם גניחובסקי זצ"ל

נערץ מאוד

רבי אברהם זצ"ל היה מגיע לעיתים תכופות אל רבינו. אם כדי לברר שאלה שהתעוררה לו ואם כדי להתחסד עם פלוני שנבון באיזה ענין ונכנס איתו להציג את שאלתו, בכל פעם היה קד ביראה ויוצא בהכנעה. רבינו הכירו היטב והיה מכבדו מאוד, ופעם התבטא עליו 'הוא תלמיד חכם גדול'. בכתביו של רבי אברהם שהשאיר אחריו נמצאים מאות פסקי הלכה והוראות ששמע מרבינו, והמה מפוזרים באלפי שיעורים שמסר בעשרות שנותיו. וכן העיד בן רבינו הגרא"ש, שכבר מצעירותו של ר' אברהם היה פונה אליו ומעביר דרכו שאלות אל רבינו, ולעיתים רבות שוחח עמו בטלפון לבקש שיכניס אנשים שונים לרבינו.

אתה הברכה בעצמה

סיפר ר"א בן יעקב: לעיתים היה ר' אברהם נוהג להביא אנשים שזקוקים לישועה בפני רבינו על מנת לקבל את עצתו וברכותו. ובאחד הפעמים אחרי שהציג את האנשים ביקש ברכה לעצמו, נענה רבינו: אתה לא צריך ברכה, אתה הברכה בעצמה (ס' אגן הסהר ח"א עמוד 116).

הגר"א גניחובסקי מתכבד בברכות בברית מילה שרבינו שימש כסנדק

חמור לרכב עליו

באחד משיעוריו סח בהתפעלות על רבינו ה'דרך אמונה', איך שהרבה פעמים כשנותן תשובה שלשואל קשה לקבלה, הרי הוא אומר לו את הדברים בצורה מבדחת כדי להקל מעליו לקבל את ההוראה. ודוגמא לדבר הביא, על בחור שרצה לעשות 'רשיון' לנהוג ברכב, כי טען שהנסיעה ברכב תביא לו לפורקן מתחים, הג"ר אברהם הלך עם הבחור ואביו אל רבינו, והשיב רבינו, שהוא מבין את הצורך בענין, אבל הוא מייעץ לו שבמקום לקנות רכב, יקנה חמור וירכב עליו וינהיגו, וגם בזה יהיה פורקן למתחיו.

רבי אברהם גניחובסקי

וכאשר ירדו מבית רבינו, אמר הבחור ש'בודאי ר' חיים התכוין לאשר לו את הענין אלא שאמר את דבריו בדרך בדיחות', ואילו ר' אברהם טען שבבודאי רבינו לא התכוין להסכים. החליטו לחזור על רבינו ולשאול אותו שוב למה התכוין, והפעם תשובתו היתה ברורה, הוא ענה שהתכוין בדווקא לחמור ולא לרכב, שכן גם לאברהם אבינו היה חמור שרכב עליו... (אגן הסהר ח"א עמוד 207).

ההלכה שלא קיים...

מסופר שפעם שוחחו עם הג"ר אברהם אודות חביבות המצוות של רבינו, נענה: את כל התורה קיים כבר ר' חיים מלבד דבר אחד שהוא דינא דגמרא, ואותו הוא לא הצליח לקיים מעולם, והוא דברי הגמרא בברכות דף ה' פשפש ולא מצא יתלה בביטול תורה...

כיצד מכבדין...

סיפר הג"ר אלי' מן סיפור נפלא: (י"ג ניסן תשס"ד) רבנו הי' באמצע לטעום פת שחריף, ולפתע בפתח הדלת נראתה דמותו ההדורה של הגר"א גניחובסקי... ואמרתי לרבנו שהוא כאן, ואמר לי רבנו: אני באמצע האוכל, והוא תלמיד חכם וצריך לקבלו מיד, אבל הוא ירגיש לא נעים שיחשוב שמפריע לי באוכל, לכן תאמר לו שאני אוכל ועוד כמה דקות אתפנה אליו.

הביא לו את תפילין אביו

פעם היתה לו שאלה על כשרות התפילין שלו, וכשהגיע לשוחח עליה עם רבינו, מיד הוציא לו רבינו את התפילין השניות שלו, שהיו שייכות לאביו מרן הקהילות יעקב, ואכן הגר"א הניח אותם עד שקנה תפילין חדשות.

טובה לעצמי או טובה לר' חיים

תלמיד אחד אמר פעם לרבי אברהם 'איני עולה לר' חיים לבקש את ברכתו כי תור ארוך של אנשים לפניו, ואני חס על זמני, ואדרבה אני עושה טובה להגר"ח שאיני עולה אליו'.

בנו של ר' אברהם מגיש לרבינו ספר מחידושי

מתשובתו למדין מה שלא כתוב

מסופר שפעם אחת נכנס רבי אברהם גניחובסקי זצ"ל מראשי ישיבת כוכב מיעקב - טשעבין לשאול את רבינו שאלה בדיני קדימה בברכות, דהנה אחד מהכללים בקדימה זה שהגדול קודם אז הוא שאל האם הולכים בזה בנפח או במשקל והביא כמה דוגמאות למשל פלפל הוא גדול אבל חלול בפנים ואבוקדו הוא מלא כולו אבל יש גרעין גדול בפנים והאריך להסביר את שאלתו. כשסיים את דבריו שאל אותו רבינו, מה זה אבוקדו? כששמע רבי אברהם את תגובתו, הוא פנה מיד אל הסובבים ואמר, שמעתם מה הרב אמר כעת? הוא אמר שבכל התורה כולה לא מוזכר אבוקדו... כי אם היה מוזכר הוא היה יודע מה זה!.. (הספר החדש 'חיי תורה').